

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 476/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. júla 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], t. č. [REDACTED], ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a 5, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 36 T 101/2016 a jeho uznesením z 27. januára 2017 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 31/2017 a jeho uznesením zo 7. marca 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júna 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], t. č. [REDACTED]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a 5, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 T 101/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“) a jeho uznesením z 27. januára 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 31/2017 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“) a jeho uznesením zo 7. marca 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti, z jej príloh a zo zistení ústavného súdu pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 36 T 101/2016 z 20. januára 2017 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1 To 34/2017 z 11. apríla 2017 ako odvolacieho súdu právoplatne uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“).

Sťažovateľ po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku okresného súdu z 20. januára 2017 podal 25. januára 2017 okresnému súdu námietky proti zápisniciam z hlavného pojednávania uskutočneného prvostupňovým súdom 10. novembra 2016 a 15. decembra 2016. Okresný súd napadnutým uznesením sp. zn. 36 T 101/2016 z 27. januára 2017 podľa § 60 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) námietky sťažovateľa zamietol. Proti označenému uzneseniu okresného súdu z 27. januára 2017 sťažovateľ podal sťažnosť, ktorú krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 1 Tos 31/2017 zo 7. marca 2017 zamietol ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu (v podstate) namieta, že k porušeniu jeho v sťažnosti označených práv došlo tým, že zákonná sudkyňa v napadnutom konaní okresného súdu vykonávala výsluch svedkov na hlavnom

pojednávani 10. novembra 2016 a 15. decembra 2016 (podľa sťažovateľa) v rozpore so zákonom, keďže svedkov nútila k výpovedi pod hrozbou trestného stíhania, resp. uloženia vysokých pokút, a zároveň im kládla kapciózne a sugestívne otázky, pričom ich výpovede protokolovala do zápisnice v znení rozpornom s tým, čo v skutočnosti vypovedali. Sťažovateľ tiež namieta, že krajský súd v napadnutom konaní nevyhovel jeho žiadosti „o vyhotovenie prepisu zvukového záznamu“ z hlavného pojednávania, na ktorom sú zaznamenané výpovede svedkov vypočutých okresným súdom 10. novembra 2016 a 15. decembra 2016.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol tak, že vysloví porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a 5, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, napadnutým uznesením krajského súdu, ako aj konaniami, ktoré ich vydaniu predchádzali, a zároveň priznal sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1 K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv napadnutým uznesením okresného súdu a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal

Z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže (resp. mohol) domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, pričom zároveň túto možnosť aj využil, musí takúto

sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

V posudzovanej veci okresný súd napadnutým uznesením podľa § 60 ods. 1 Trestného poriadku zamietol námietky sťažovateľa proti zápisnici z hlavného pojednávania z 10. novembra 2016 a 15. decembra 2016. Podľa druhej vety § 60 ods. 1 Trestného zákona proti uzneseniu vydanému podľa označeného zákonného ustanovenia je prípustná sťažnosť. Z uvedených skutočností vyplýva, že proti napadnutému uzneseniu okresného súdu mal sťažovateľ možnosť podať sťažnosť (čo aj využil), o ktorej bol oprávnený a povinný rozhodnúť krajský súd (čo aj svojím napadnutým uznesením urobil). Právomoc krajského súdu rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného súdu tak za daných okolností vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu, ako aj postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, keďže tieto podliehali a boli podrobené prieskumnej právomoci krajského súdu rozhodujúceho o podanej sťažnosti.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal

Sťažovateľ v posudzovanej veci tiež namieta, že napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, došlo (okrem iného) k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto

rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch a o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa garantovaného v čl. 46 ods. 2 ústavy poukazuje na skutočnosť, že toto ustanovenie ústavy je aplikovateľné len na prípady, keď bola fyzická osoba alebo právnická osoba ukrátená na svojich právach rozhodnutím orgánu verejnej správy, zatiaľ čo v prípade sťažovateľa celkom zjavne malo ísť o zásah do jeho práv vykonaných prostredníctvom všeobecného súdu (v tejto časti krajského súdu, pozn.), ktorý nie je orgánom verejnej správy. Ústavný súd preto v okolnostiach posudzovanej veci považuje námietku porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením za zjavne neopodstatnenú.

Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou, ako aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva konštatuje, že označený článok dohovoru je z vecného hľadiska (*ratione materiae*) v trestných veciach aplikovateľný v zásade len na rozhodovanie vo veci samej a nevzťahuje sa na konania, ktorých predmetom nie je rozhodovanie o vine a treste, resp. o „oprávnenosti trestného obvinenia“ (m. m. III. ÚS 548/2011, II. ÚS 441/2012, III. ÚS 360/2013). Z uvedeného vyplýva jednoznačný záver, že kritériom aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru je materiálna povaha predmetu konania, ktorá v trestných veciach zásadne nepresahuje právoplatné rozhodnutie o vine a treste.

Pokiaľ ide o rozhodnutia procesnej povahy, kam možno zaradiť aj rozhodovanie o námietkach obvineného proti zneniu zápisnice spísanej o úkone trestného konania podľa § 60 ods. 1 Trestného poriadku, je čl. 6 dohovoru „vo svojej trestnej časti“ zásadne neaplikovateľný, pretože v takom prípade nejde o rozhodovanie o „oprávnenosti trestného obvinenia“. Ústavný súd preto aj námietku porušenia práva garantovaného v čl. 6 ods. 1 dohovoru vznesenú sťažovateľom v jeho sťažnosti považoval za zjavne neopodstatnenú.

Na základe uvedeného ústavný súd z dôvodu, že na vec sťažovateľa sú ustanovenia čl. 46 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru *ratione materiae* neaplikovateľné, pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.3 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a 5, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy

Sťažovateľ namietané porušenie svojich v sťažnosti označených práv odôvodňuje (v podstate) tým, že

a) samosudkyňa v napadnutom konaní okresného súdu vykonávala výsluch svedkov na hlavnom pojednávaní 10. novembra 2016 a 15. decembra 2016 v rozpore so zákonom,

keďže (podľa sťažovateľa) svedkov nútila k výpovedi pod hrozbou trestného stíhania, resp. hrozbou uloženia vysokých pokút a kládla im kapciózne a sugestívne otázky, pričom ich výpovede protokolovala do zápisnice v znení rozpornom s tým, čo v skutočnosti vypovedali, a krajský súd svojím napadnutým uznesením sťažovateľom tvrdenú nezákonnosť nenapravil,

b) krajský súd v napadnutom konaní nevyhovел žiadosti sťažovateľa „o vyhotovenie prepisu zvukového záznamu“ z hlavného pojednávania, na ktorom sú zaznamenané výpovede svedkov vypočutých okresným súdom 10. novembra 2016 a 15. decembra 2016.

Ústavný súd vo vzťahu k sťažovateľom uplatneným námietkam v prvom rade pripomína, že v prípadoch, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich ústavou garantovaných práv alebo slobôd v trestnom konaní, vo svojej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že trestné konanie je od svojho začiatku až po koniec procesom, v rámci ktorého sa pri vykonávaní jednotlivých úkonov môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní, ako aj v predmetnej veci konajúcich všeobecných súdov naprávať, resp. korigovať jednotlivé pochybenia, ku ktorým došlo v predchádzajúcich štádiách trestného konania. Preto spravidla až po právoplatnom skončení trestného konania možno v konaní pred ústavným súdom namietat' také pochybenia príslušných orgánov verejnej moci, ktoré neboli odstránené v jeho predchádzajúcom priebehu a ktoré mohli vo svojich dôsledkoch spôsobiť porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 166/2010, m. m. tiež II. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07).

Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou poukazuje tiež na skutočnosť, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, IV. ÚS 339/2013). Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Vychádzajúc z uvedeného, napriek skutočnosti, že sťažnosť sťažovateľa nesmeruje proti konečnému rozhodnutiu súdu v jeho veci (t. j. voči rozhodnutiu o vine a treste), ústavný súd, uprednostňujúc materiálny prístup k ochrane ústavnosti, preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu (a postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal) z hľadiska jeho ústavnej akceptovateľnosti a zlučiteľnosti jeho účinkov so sťažovateľom označenými základnými právami podľa ústavy. Zároveň ústavný súd, uplatňujúc materiálny prístup k ochrane ústavnosti [napriek v časti II.1 tohto uznesenia konštatovanému nedostatku právomoci na rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľa v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu okresného súdu (a postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal)], pri posudzovaní namietaného porušenia označených základných práv sťažovateľa napadnutým uznesením a napadnutým postupom krajského súdu vzal do úvahy aj obsah uznesenia okresného súdu sp. zn. 36 T 101/2016 z 27. januára 2017, ako aj postup okresného súdu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, keďže označené rozhodnutie prvostupňového súdu a napadnuté uznesenie krajského súdu tvoria z hľadiska predmetu požadovanej ústavnej ochrany jeden celok (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

Okresný súd v napadnutom uznesení z 27. januára 2017 zamietnutie námietok sťažovateľa proti zápisniciam z hlavného pojednávania z 10. novembra 2016 a 15. decembra 2016 odôvodnil (v podstate) takto:

«Po oboznámení sa s námietkami obžalovaného, zápisnicami z hlavného pojednávania zo dňa 10. 11. 2016 a 15. 12. 2016, ako aj s podstatným obsahom spisového materiálu, samosudkyňa dospela k záveru, že tieto boli vyhotovené plne v súlade s priebehom hlavného pojednávania, rešpektujúc ustanovenie § 58 ods. 1 Tr. por. a boli zaznamenávané v súlade s protokoláciou samosudkyňou. Samosudkyňa po otvorení hlavného pojednávania rozhodla opatrením, že zápisnica z hlavného pojednávania sa vyhotoví diktovaním samosudkyňou. Uvedené neznamena, že sa prediktuávajú prednesy osôb doslovne, ale len podstatný obsah ich prednesu. Obžalovaný bol prítomný na oboch hlavných pojednávaniach, v prípade hlavného pojednávania dňa 10. 11. 2016 nenamietal znenie zápisnice, a to ani ihneď, ako mu bola zápisnica dňa 15. 11. 2016 doručená, je preto zaujímavé, že tak učinil až po tom, ako bol dňa 20. 01. 2017 vyhlásený rozsudok, ktorým bol uznaný vinným za skutok, ktorý sa mu obžalobou kládol za vinu. Vzhľadom na uvedený

časový odstup dva a pol mesiaca od konania hlavného pojednávania v spojení s vyhlásením odsudzujúceho rozsudku to možno považovať za spôsob obhajoby obžalovaného. Čo sa týka zápisnice o hlavnom pojednávaní dňa 15. 12. 2016, obžalovaný po skončení výsluchu svedka [REDAKOVANÉ] síce uviedol, že „táto výpoveď na súde bola vykonávaná na základe kapciózných a sugestívnych otázok, ktorá je zaznamenávaná, na ktoré otázky ani neodpovedal, Vy ste odpovedali namiesto svedka“, avšak ihneď po prednesenej námietke samosudkyňa vyzvala obžalovaného, aby uviedol, na ktorú konkrétnu otázku mala odpovedať za svedka, na čo obžalovaný odpovedal „ja si presne nepamätám, ktorá to bola otázka a odpoveď, ja nemám výhrady voči súdu, ani voči vedeniu tohto pojednávania, nech sa výpoveď svedka stotožní s nahrávkou“. Rovnako boli vyzvaní prokurátor, obhajca aby sa vyjadrili k spôsobu protokolácie samosudkyňou, načo zhodne uviedli, že nemajú námietky proti zneniu zápisnice, všetko protokolované tak, ako bolo povedané, či už zo strany obžalovaného alebo svedkov a nepostrehli, že by samosudkyňa odpovedala namiesto svedka. Rovnako svedok [REDAKOVANÉ] uviedol na otázku samosudkyne, že nemá námietky k protokolácii jeho výpovede, výpoveď bola protokolovaná tak, ako odznela a samosudkyňa za neho neodpovedala. Ďalej je potrebné uviesť, že samosudkyňa zodpovedá aj za zrozumiteľnosť zápisnice. Pri odstraňovaní rozporov vo výpovediach svedka [REDAKOVANÉ], ktorý ako osoba nielen že neznalá práva, ale aj ako osoba na pokraji spoločnosti, ktorý sa pretĺka žobraním a ktorého sa obžalovaný vehementne snažil vykresľovať ako degradovaného alkoholika, bolo potrebné svedkovi vysvetliť, čo znamená odstraňovanie rozporov v zmysle Trestného poriadku a v tejto súvislosti mu samozrejme bola položená aj otázka, či v prípravnom konaní vypovedal pravdu, čo svedok potvrdil, a preto je to takýmto spôsobom aj zaprotokolované v zápisnici z hlavného pojednávania, aby to bolo zrejmé a zrozumiteľné aj pre, ako to nazval obžalovaný „ostatný súd, ktorý bude vo veci konať a rozhodovať“. To, že svedkovia a znalci nevypovedali podľa predstáv obžalovaného neznamená, že súd poruší ust. Trestného poriadku o vyhotovovaní zápisnice z hlavného pojednávania a bude „prekrúcať“ výpovede svedkov a znalcov tak, ako by si to predstavoval obžalovaný. Súd naozaj nemá potrebu znižovať sa k nezákonnej protokolácii výpovedí či už obžalovaného alebo svedkov a znalcov, ktorí boli v tejto trestnej veci vypočutí na hlavnom pojednávaní. Súd je viazaný iba zákonom a rozhoduje výlučne na základe zákona a dôkazov, ktoré boli zadovážené v súlade so zákonom. Taktiež je potrebné

uviesť, že sťažnosť obsahuje iba všeobecné námietky obžalovaného voči zápisniciam z hlavného pojednávania, vo všeobecnosti vyslovuje nespokojnosť s obsahom zápisníc, ale bez náležitej konkretizácie, t. j. čo konkrétne v zápisnici nezodpovedá obsahu a priebehu hlavného pojednávania. Jedná sa iba „želanía“ obžalovaného, ako by si predstavoval, že svedkovia a znalci mali odpovedať. K uvedenému je možné iba konštatovať, že súd plne rešpektoval príslušné ustanovenia Trestného poriadku o tvorbe zápisnice z hlavného pojednávania, kedy samosudkyňa v zmysle vyhláseného opatrenia podľa § 58 ods. 3 Tr. por. diktovala podstatný obsah prednesov osôb prítomných na predmetných hlavných pojednávaniach. Viacej preto nepovažuje samosudkyňa za potrebné sa k námietke obžalovaného vyjadrovať.

Čo ale považuje za potrebné uviesť je to, že akokoľvek sa obžalovaný snaží budiť dojem znalého v právnych predpisoch a rozhodnutiach súdov a to siahodlhými citáciami odôvodnení rôznych či už tuzemských alebo cudzozemských rozhodnutí súdov, nepostrehol rozdiel medzi ust. § 58 ods. 3 Tr. por. a ust. § 61a Tr. por., podľa ktorého „Hlavné pojednávania a verejné zasadnutie v rozsahu, v ktorom sa na verejnom zasadnutí vykonáva dokazovanie sa zaznamenáva aj s využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku“. Ako už bolo uvedené, na začiatku každého hlavného pojednávania bolo vyhlásené opatrenie, že zápisnica sa vyhotoví diktovaním samosudkyňou. To znamená, že zápisnica nebola vyhotovovaná iným záznamovým zariadením. Podstatný rozdiel medzi uvedenými zákonnými ustanoveniami spočíva vtom, že v prípade, že ak je zápisnica vyhotovená použitím iného vhodného záznamového zariadenia, výpovede obžalovaného, svedkov, znalcov a iných osôb sa zaznamenávajú v úplnom znení. Ak to nariadi predseda senátu, záznam získaný použitím iného vhodného záznamového zariadenia sa bezodkladne prepíše do obyčajného písma a pripojí sa k súčasť zápisnice vyhotovovanej počas vykonávaného úkonu. V danom prípade však zápisnice boli na základe opatrenia samosudkyne vyhotovované diktovaním samosudkyňou a nie iným záznamovým zariadením, ktorého záznam by bolo potrebné prepísať v zmysle § 58 ods. 6 Tr. por.. Doslovný preklad zvukového záznamu z hlavného pojednávania vyhotoveného podľa § 61a Tr. por. sa nevyhotovuje, keďže o hlavnom pojednávaní existuje zápisnica vyhotovená diktovaním samosudkyňou, o čom už bol obžalovaný upovedomený dňa 11. 01. 2017.

S poukazom na tieto dôvody samosudkyňa námietky obžalovaného proti zápisniciam z hlavného pojednávania zo dňa 10. 11. 2016 a dňa 15. 12. 2016 vyhodnotila ako nedôvodné a tieto zamietla.»

Krajský súd napadnuté uznesenie, ktorým ako nedôvodnú zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 27. januára 2017, odôvodnil najmä takto:

„Krajský súd z predloženého spisového materiálu zistil, že obžalovaný okrem písomne podaných námietok z 25. 1. 2017 spôsob protokolovania (diktovania) zápisnice namietal aj na hlavnom pojednávaní konanom dňa 15. 12. 2016. V tejto súvislosti samosudkyňa vyzvala intervenujúceho prokurátora okresnej prokuratúry, ako aj obhajkyňu obžalovaného, aby sa vyjadrili k tomu, či sama odpovedala na otázky, ktoré kládla svedkovi [REDAKOVANÉ]. Prokurátor, ako i obhajkyňa odpovedali negatívne s tým, že zápisnica bola samosudkyňou diktovaná v tom zmysle, v akom vypovedal vypočúvaný svedok. Obžalovaný na výzvu samosudkyne nevedel označiť otázku, na ktorú mala reagovať v rozpore s vyjadrením svedka. Zároveň uviedol, že nemá výhrady voči súdu ani voči vedeniu hlavného pojednávania. Svedok [REDAKOVANÉ] na dotaz samosudkyne uviedol, že všetky jeho odpovede v rámci vykonávaného výsluchu boli do zápisnice z hlavného pojednávania diktované v reálnom znení. Krajský súd nesprávny postup nezistil ani pri porovnaní diktovanej zápisnice s vyhotoveným zvukovým záznamom. Z tohto dôvodu námietky obžalovaného, ktoré sa týkali vedenia hlavného pojednávania pri diktovaní zápisnice dňa 10. 11. 2016 a 15. 12. 2016 vyhodnotil ako neopodstatnené. Záverom tejto časti krajský súd považuje za potrebné zvýrazniť, že obžalovaný podanými námietkami nemôže prezentovať svoju obhajobu v trestnom stíhaní. Obhajoba obžalovaného je obsahom podaného odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa a o tomto rozhodne krajský súd v odvolacom konaní. Podanými námietkami preto nie je možné spochybňovať uznanú vinu uvedenú v neprávoplatnom rozsudku okresného súdu, resp. porušenia práv na obhajobu v trestnom stíhaní.

Krajský súd zo spisového materiálu ďalej zistil, že dňa 7. 2. 2017 bol do informačnej kancelárie Okresného súdu Žilina predložený protokol o vyhotovení a odovzdaní kópie zvukového záznamu a prepisu záznamu z pojednávania na vyhotovenie kópie zvukového záznamu z hlavného pojednávania, o ktoré požiadal obžalovaný. Kópia zvukového záznamu

bola zo strany okresného súdu obžalovanému odovzdaná. Preto aj v tejto časti krajský súd jeho argumenty uvedené v sťažnosti považoval za neopodstatnené.

V súvislosti s ustanovením § 58 ods. 3 Tr. por. okresný súd správne uzavrel, že pri diktovaní zápisnice samosudkyňou a vyhotovení zvukového záznamu hlavného pojednávania podľa § 61a Tr. por. nie je potrebné zvukový záznam prepísať do obyčajného písma. Takéto tvrdenie je odôvodnené skutočnosťou, že zápisnica o úkone (hlavného pojednávania) bola vyhotovená diktovaním (§ 58 ods. 4 Tr. por.) a nebola vyhotovená použitím iného vhodného záznamového zariadenia podľa § 58 ods. 5 Tr. por. Okresný súd pri vyhotovovaní zápisnice preto postupoval procesne správnym spôsobom.

V neuvedených podrobnostiach krajský súd v celom rozsahu odkazuje na dôvody napadnutého uznesenia okresného súdu, s ktorými sa v celom rozsahu stotožnil a tieto si aj osvojil.“

Po preskúmaní sťažnosti a jej príloh (vrátane sťažovateľom predloženého zvukového záznamu z hlavného pojednávania okresného súdu konaného 10. novembra 2016 a 15. decembra 2016, pozn.) ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu, ako ani postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený, svojvoľný alebo arbitrárny. Krajský súd, rozhodujúc o sťažnosti sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, podľa názoru ústavného súdu predmetnú vec komplexne posúdil, dal náležitú odpoveď na všetky relevantné právne aj skutkové otázky a ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil, prečo považoval napadnuté uznesenie okresného súdu za zákonné a vecne správne.

Reagujúc na podstatu námietok sťažovateľa obsiahnutých v jeho sťažnosti, ústavný súd uvádza, že zo sťažovateľom predloženého zvukového záznamu z hlavného pojednávania okresného súdu z 10. novembra 2016 a 15. decembra 2016 nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali opodstatnenosť výhrad sťažovateľa. Ústavný súd konštatuje, že zákonná sudkyňa pri výsluchu svedkov a protokolácii ich výpovedí do zápisnice na označených pojednávaniach postupovala v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku a sťažovateľovi umožnila plnú realizáciu jeho procesných práv (vrátane práva namietať konkrétnu otázku položenú svedkovi pri jeho

výsluchu podľa § 263 ods. 5 Trestného poriadku, pozn.). Poučenie svedka o jeho procesných právach a povinnostiach v trestnom konaní (aj o povinnosti vypovedať, o práve odoprieť výpoveď len zo zákonom ustanovených dôvodov, o trestnoprávných následkoch krivej výpovede, o možnosti uloženia poriadkovej pokuty) nemožno považovať za „*zастрашovanie*“ tak, ako to uvádza sťažovateľ, ale za procesný postup súdu ustanovený (predpísaný) zákonom (Trestným poriadkom). Vychádzajúc z obsahu predmetného zvukového záznamu z hlavného pojednávania, ústavný súd ďalej konštatuje, že skutkové okolnosti, z ktorých okresný súd, ako aj krajský súd vychádzali vo svojich napadnutých rozhodnutiach (ktorých podstatné časti sú už citované, pozn.), zodpovedajú skutočnému priebehu hlavného pojednávania, pričom označené všeobecné súdy z nich vyvodili právne závery, o ústavnej udržateľnosti ktorých niet relevantného dôvodu pochybovať.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené pripomína, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého porušenie sťažovateľ predovšetkým namieta, nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania, resp. strany trestného konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne konformný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. Ak to tak je, ústavný súd nemá dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí všeobecných súdov a vyslovovať porušenie základných práv (m. m. napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). V posudzovanej veci pritom ústavný súd opätovne poukazuje na to, že preskúmaním sťažnosti a jej príloh nezistil v kontexte sťažovateľom vznesených výhrad existenciu žiadnej skutočnosti spôsobilej spochybníť ústavnú akceptovateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu (resp. postupu okresného súdu v jeho napadnutom konaní, pozn.).

Na základe uvedeného ústavný súd z dôvodu, že napadnuté uznesenie krajského súdu, ako ani postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, nevykazujú také ústavne relevantné nedostatky, ktoré by po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohli reálne viesť k vysloveniu porušenia označených základných práv sťažovateľa, sťažnosť sťažovateľa na predbežnom prerokovaní aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa vrátane jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. V tomto uznesení konštatované dôvody neprijateľnosti sťažnosti na ďalšie konanie sú totiž vzhľadom na podstatu námietok sťažovateľa takej povahy, že by ich nebolo možné odstrániť ani potom, ak by ústavný súd ustanovil sťažovateľovi kvalifikovaného právneho zástupcu. Ustanovenie právneho zástupcu sťažovateľovi v posudzovanej veci by preto nebolo účelné a ani hospodárne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júla 2017